

Dagskrá fundar:

1. Fundartímar og vettvangsferðir, vinnusvæði, vefsíða, samráðsgátt.
2. Ný stofnun náttúruverndarmála – Kynning Jóns Geirs Péturssonar, skrifstofustjóra skrifstofu landgæða, umhverfis- og auðlindaráðuneytinu.
3. Greining tækifæra með stofnun þjóðgarðs á byggðaþróun og atvinnulíf.
4. Atvinnustefna þjóðgarðsins.
5. Umræður

2. Fundartímar, vettvangsferðir, vinnusvæði, vefsíða, samráðsgátt, opinn fundur.

Fundartímar

Tillaga: Þriðjudaga kl. 11:30-13:00 - 14. ág., 4. sept., 2. okt., 6. nóv., 4. des.

Vettvangsferðir

21 sveitarfélag (auk Flóahrepps v. upprekstrarréttinda og Norðurþings v. VJÞ)

Samtals fimm ferðir í ágúst og byrjun september:

- 1 Grímsnes- og Grafningshreppur, Bláskógabyggð, Hrunamannahreppur, Skeiða- og Gnúpverjahreppur, Flóahreppur
- 2 Borgarbyggð, Húnaþing vestra, Húnavatnshreppur, Sveitarfélagið Skagafjörður, Akrahreppur
- 3 Eyjafjarðarsveit, Þingeyjarsveit, Skútustaðahreppur, Norðurþing
- 4 Ásahreppur, Rangárþing ytra, Rangárþing eystra, Mýrdalshreppur, Skaftárhreppur
- 5 Hornafjörður, Fljótaldshreppur, Fljótaldshérað, Djúpvogur

Fundur með sveitastjórnarfulltrúum og opinn fundur í kjölfarið þar sem verkefnið er kynnt íbúum á svæðinu.

Dagskrárliður 2, frh.

Vinnusvæði nefndar

Lagt til að Microsoft Teams verði notað

<https://www.youtube.com/watch?v=AlrD0zgUwhc>

Vefsíða

www.stjornarradid.is/midhalendid

Almennar upplýsingar um nefndina: Nefndarmenn, verkefni nefndar, fundargerðir, fundarglæsur, o.s.frv.

Dagskrárliður 2, frh.

Samráðsgátt

<https://samradsgatt.island.is/oll-mal/>

Verkþættir nefndar birtir þar

Opinn fundur

4. júní kl. 16:30-17:00 í sal atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytisins.

Formaður kynnur verkefni nefndar

3. Fyrsta verkefni nefndar: Greining tækifæra með stofnun þjóðgarðs á byggðapróun og atvinnulíf

We know that the key to a sustainable future for Protected Areas lies in the development of partnerships. It is only through alliances and partnerships that Protected Areas can be made relevant to the needs of society.

Nelson Mandela

= Ef það á að nýta tækifærin þá þarf að vera til staðar virkur samráðs- og samstarfsvettvangur í nærsamfélagi.

Hver eru möguleg tækifæri?

Innviðir	Þjónusta	Útivist/ferðapjónusta	Vörur	Rekstur	Rannsóknir
Ný- framkvæmdir viðhald	Veitingar Gisting	Náttúruferða- mennska	Landbúnaður Orka	Störf hjá þjóðgarði	Rannsóknar- störf

Hvernig eru þessi tækifæri
nýtt víða um heim?

FINNLAND

15% aukning gesta í finnsku þjóðgörðunum á milli ára.

Fjöldgun í garðana umfram fjöldgun þeirra sem koma til landsins.

2.634.600 gestir í 40 þjóðgarða

“They boosted the income of local businesses by EUR 141.1 million and generated 1,400 person-years of work. The total economic impact of national parks increased by 12.5%, or EUR 15.7 million.”

Aukningin til komin vegna:

- Aukinnar fjárfestingar í „eftirspurnardrifinni“ þjónustu (e. Demand based services)
- Aukin almenningsvitund um þjóðgarða og þá þjónustu sem þeir bjóða upp á
- Þjóðgarðastofnun með yfirsýn yfir framboð og eftirspurn og samráð við ferðaþjónustuna

NÝJA SJÁLAND

14 Þjóðgarðar

- 55% erlendra gesta heimsækja einn þjóðgarð eða fleiri. Auk þess sem innlendir ferðamenn sækja í garðana.
- Þarfir þessara gesta áhersluatriði hjá Náttúruverndarstofnun landsins.
- 10% erlendra gesta segja að þeir myndu dvelja skemur í NZ ef þar væru engir þjóðgarðar.
- 12% erlendra gesta segja að þeir hefðu ekki komið til landsins ef þar væru engir þjóðgarðar.

Fiordland þjóðgarðurinn sá stærsti

- Garðurinn skilar um 14 milljörðum íslenskra króna, til nærsamfélagsins. Ríkisstjórn landsins leggur árlega til garðsins um 640 milljónir íslenskra króna.

Vara þróuð: UPPLIFUN

Átta gönguleiðir útfærðar „*The Great Walks*“

- Takmörkun á fjölda
- Stígagerð í samræmi við landslag
- Einstefna á gönguleiðum

NZ National Parks and Conservation Foundation settur á laggirnar árið 2000

Leitar eftir fjármögnun (Private sector & corporate funding)náttúruverndarverkefna

Kosta Ríka

27 þjóðgarðar

Land – og skógareyðing fram á áttunda áratug síðustu aldar

Breyttu um stefnu

- Fjölguðu verndarsvæðum
- Markaðsetning: Kynntu landið og lögðu áherslu á náttúruferðamennsku
- T.d eru 80% hótela landsins með færri en 40 herbergji
- Stærsta atvinnugrein landsins

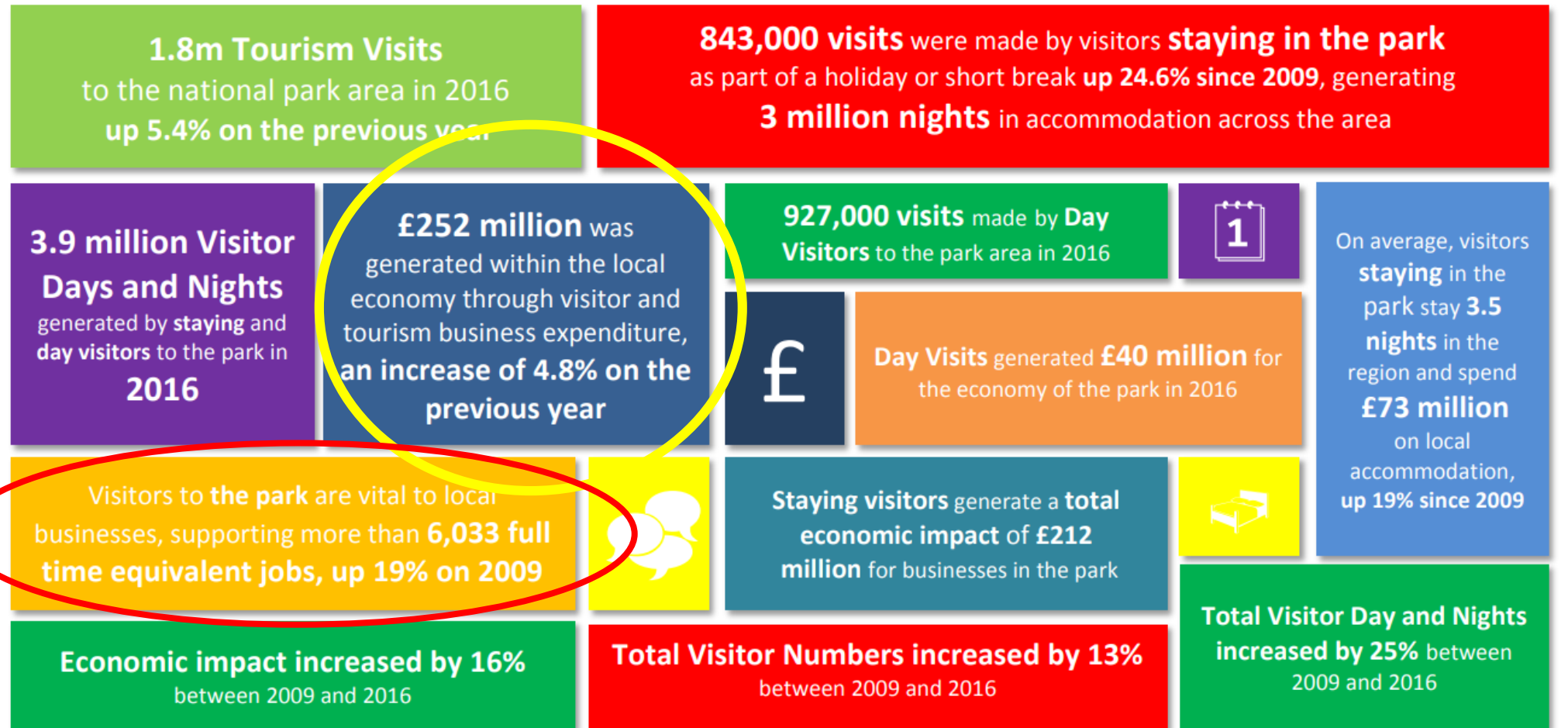

SKOTLAND

Cairngorms þjóðgarðurinn

Cairngorms National Park's Visitor Economy 2016

This is a summary of the tourism trends research undertaken for Cairngorms National Park by Global Tourism Solutions (UK) Ltd.

Frh. SKOTLAND

Velgengni þjóðgarðsins:

Verndarflokkar IUCN

Skosku þjóðgarðarnir flokkaðir í IUCN Verndarflokk V Verndarsvæði þar sem samspil manns og náttúru í gegnum tíðina hefur skapað svæðinu sérstöðu sem byggir á vistfræðilegu, líffræðilegu, menningarlegu og sjónrænu gildi þess.

Flokkur V er einna sveigjanlegastur af verndarflokkum IUCN. Gerir ráð fyrir ýmis konar starfsemi auk hefðbundinnar nýtingar.

Partnership Plan:

Providing a resolution through bringing key partners together; increasing dialogue between them; developing policy / guidance to guide the future management of the Park.

Ia Svæði undir strangri vernd

Ib Óbyggðir

II Þjóðgarðar

III Náttúruvætti

IV Vistgerðir og búsvæði

V Verndað landslag

VI Verndarsvæði með sjálfbærri nýtingu náttúruauðlinda

4. Annað verkefni nefndar: Atvinnustefna Þjóðgarðsins

Hvaða starfsemi og nýting á sér stað í dag á miðhálandinu:

- Landbúnaður og búfjárbætur
- Ferðaþjónusta og útivist
- Þjóðgarður og verndarsvæði
- Veiði og hlunnindi
- Samgöngur
- Orkuvinnsla- og flutningur
- Mannvirki, þjónusta og efnisvinnsla

Hvaða starfsemi/nýting rúmast innan þjóðgarða?

47. gr. Þjóðgarðar.

Friðlýsa má sem þjóðgarða stór náttúrusvæði sem eru lítt snortin og hafa að geyma sérstætt eða dæmigert lífríki, jarðminjar og/eða landslag. Þegar tekin er ákvörðun um stofnun þjóðgarðs skal einnig líta til mikilvægis svæðisins í menningarlegu eða sögulegu tilliti.

Friðlýsingin skal miða að því að vernda heildstæð náttúruleg vistkerfi, jarðminjar, landslag og menningarminjar sem einkenna svæðið og tryggja aðgang almennings að því til útivistar og til þess að kynnast náttúru og sögu svæðisins. Leggja skal áherslu á fræðslu og upplýsingar í þessu skyni.

Í þjóðgörðum eru allar athafnir og framkvæmdir sem hafa varanleg áhrif á náttúru svæðisins bannaðar **nema þær séu nauðsynlegar til að markmið friðlýsingarinnar náist.** Frjálsa för fólks samkvæmt almannarétti er aðeins hægt að takmarka á afmörkuðum svæðum í þjóðgörðum þar sem það er nauðsynlegt til að vernda plöntur, dýr, menningarminjar eða jarðminjar.

Hver eiga markmið friðlýsingarinnar að vera?

Geta verndarflokkar IUCN hjálpað til?

Verndarflokkar IUCN gera í raun ráð fyrir að nýting önnur en þungaiðnaður rúmist innan verndarsvæða svo lengi sem hún er sjálfbær.

Ath. þó að það er munur á milli verndarflokka

T.d. eiga markmið þjóðgarðs samkvæmt IUCN að vera:

Primary: *To protect natural biodiversity along with its underlying ecological structure and supporting environmental processes, and to promote education and recreation.*

Other objectives: To contribute to local economies through tourism.

Frh.

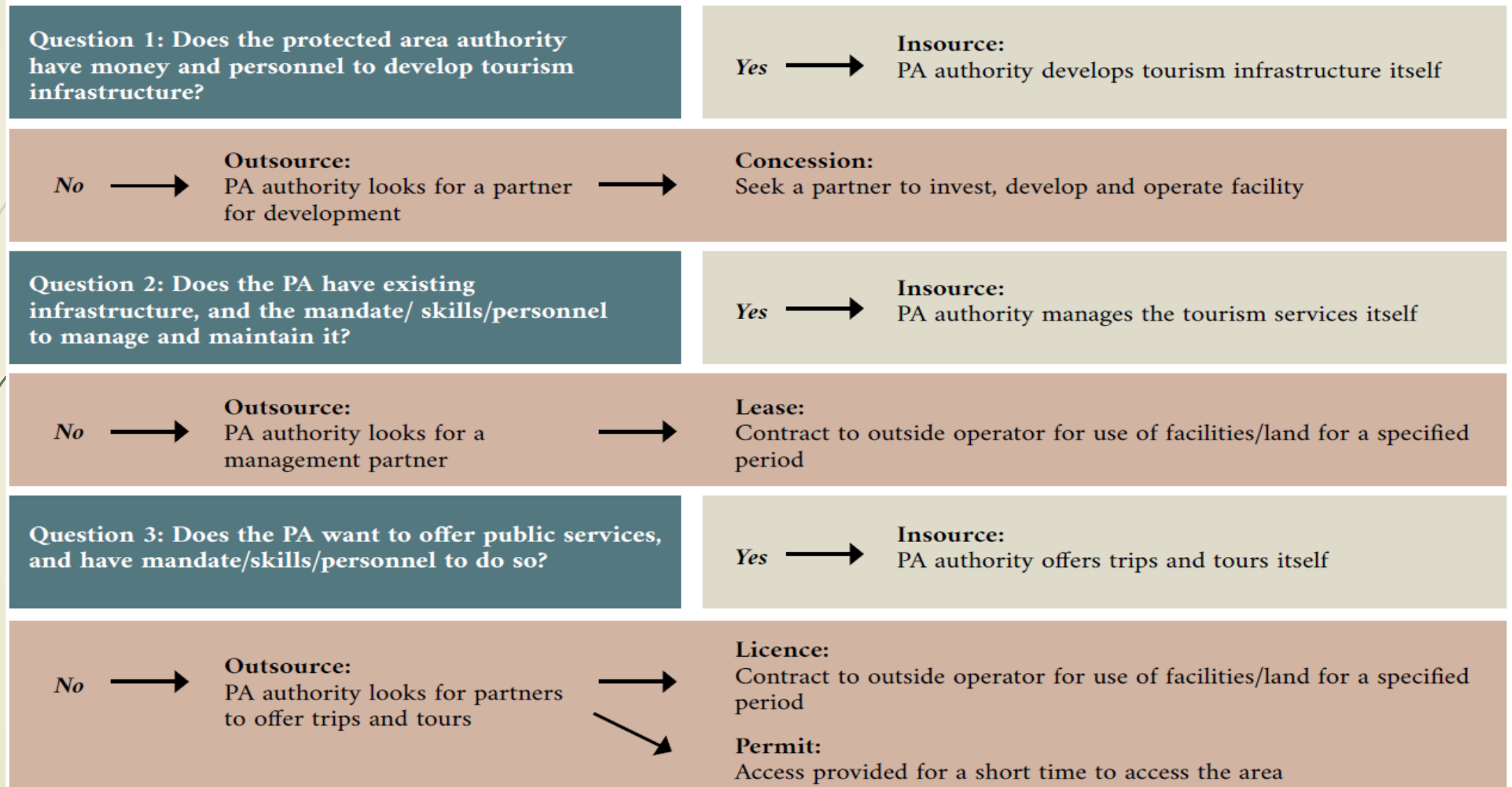
Önnur markmið sem skilgreind eru samkvæmt IUCN og geta átt við innan þjóðgarðs eru t.d.:

- To promote sustainable use of natural resources, considering ecological, economic and social dimensions
  - To promote social and economic benefits to local communities where relevant
  - To facilitate recreation and appropriate small-scale tourism.
  - Sustain low-level non-industrial natural resource use compatible with nature conservation
-

Hvernig er markmiðum náð?

Figure 1: Flow diagram for deciding the type of legal instrument to use

5. Umræður

- Hvernig getur miðhálandisþjóðgarður stuðlað að nýtingu þessara tækifaera hér á landi m.t.t. byggðapróunar og atvinnulífs?
- Atvinnustefna þjóðgarðsins

Grundvallarspurning: Hvert á hlutverk þjóðgarðsins að vera?